

Susreti – Miša Majski, violončelista: Kreativnost ne poznaje granice

Razgovarao

Boris Marković

Jedan od najtraženijih violončelista današnjice Miša Majski prvi put je nastupio u Crnoj Gori, na jedanaestim Don Brankovim danima muzike.

U pratnji Crnogorskog simfonijskog orkestra pod vođstvom dirigenta Alekseja Šatskog, ovaj umjetnik je na KotorArtu izveo solističku dionicu „Koncerta za violončelo i orkestar u h-molu“ Antonjina Dvoržaka. Pored toga, nastupio je i sa pijanistom i umjetničkim

direktorom ovog festivala Ratimirom Martinovićem i violinistkinjom Sarm Kim iz Južne Koreje u jedinom koncertnom djelu Ludviga van Betovena pisanom za ta tri instrumenta – „Trostrukom koncertu u C-duru“, op. 56. Na potezu međunarodnih festivala Lucern – Verbije, Majski je violončelo zaustavio u Kotoru. Za Pobjedu govori o pristupu umjetničkom djelu, očekivanjima u vezi s festivalom Don Brankovi dani muzike, ali i o svojoj umjetničkoj porodici, posebno djeci s kojom već nastupa širom svijeta. Kako kaže, to mu je bio najveći san koji se ostvario.

„Trostruki koncert“ Ludviga van Betovena koji ste izveli u prvom dijelu večeri svirali ste i ranije. S pijanistkinjom Martom Argerič i violinistom Renoom Kapisonom prije osam godina ostvarili ste i trajni snimak, a naredne godine to djelo ćete izvoditi u Štutgartu s Vašom kćerkom Lili (pijanistkinjom), i sinom Sašom (violistom). Na Don Brankovim danima muzike nastupili ste sa pijanistom Ratimirom Martinovićem i violinistkinjom Sarm Kim. Da li se Vaš pristup ovom djelu razlikuje u zavisnosti od toga sa kim svirate?

- Naravno, mada se moj generalni pristup nije mijenjao. Imam veoma jasnu ideju u vezi s interpretacijom Koncerta. Međutim, u isto vrijeme pokušavam da budem veoma fleksibilan i otvoren za saradnju s drugim umjenticima. Uvijek prihvatam nove ideje, novu energiju, sugestije i težim da osjetim kako drugi doživljavaju određeno djelo. Tako da, bez obzira na to koliko sam već puta svirao neku kompoziciju, uvijek postoji nešto što naknadno otkrijem. Veoma sam srećan što sviram s različitim muzičarima.

Vaš nastup na otvaranju Don Brankovih dana muzike bio je na Trgu Katedrale Sv. Tripuna. Da li volite da nastupate na otvorenom?

- To je teško pitanje. Moram priznati da mi se druge varijante koncertnog prostora više dopadaju, jer nastup na otvorenom uvijek sa sobom nosi određene probleme. Uspješnost koncerta tako ne zavisi

samo od dobre interpretacije, već prije svega od dobrih vremenskih prilika – da li će biti kiše ili vjetra, zatim od nepredvidive akustike koju nije lako osjetiti. Ali, s druge strane, takvi koncerti su u ljetnjem periodu veoma popularni i oni svakako pružaju posebnu draž, kako meni, tako, vjerujem, i publici.

Kakvi su Vaši utisci iz Kotora?

- Veoma sam uzbuđen što sam došao u Crnu Goru, i što je ta prva posjeta vezana baš za Kotor. Više puta sam bio u Dubrovniku, tako da mi se ovaj dio mediteranskog svijeta dopada, posebno zbog ljudi koji su izuzetno prijateljski nastrojeni. Radujem se što sam ovdje.

Često nastupate sa pijanistkinjom Martom Argerič. Može li se reći da je ona Vaš najbolji „pijanistički“ prijatelj?

- Ona mi je svakako jedan od najstarijih pijanističkih prijatelja. Poznajemo se 37 godina i veoma dugo sviramo zajedno. Nedavno smo nastupali na Festivalu u Luganu, a neposredno prije toga u Japanu. Nakon KotorArta odlazim na festival Verbije u Švajcarskoj, gdje ću krajem mjeseca takođe svirati sa Martom. Ona je svakako moj najvažniji partner u kamernoj muzici, zbog čega sam veoma ponosan.

Nakon što ste svojevremeno pobijedili na međunarodnom takmičenju „Čajkovski“ maestro Mstislav Rostropovič Vas je pozvao u njegovu klasu da studirate. Da li se često sjećate njegovih savjeta?

- Apsolutno! Rostropovič je bio fenomenalni pedagog. Svi znaju da je on bio najbolji violončelista ikada i oni koji su s njim radili znaju da njegova fantazija i mašta nijesu poznavali granice. Svaki susret sa njim bio je podstaknut nevjerovatnom inspiracijom. Ali, volim da kažem da sam najsrećniji čelista na svijetu zato što sam imao priliku da studiram kod njega, ali i kod, takođe velikog pedagoga, Gregora Pjatigorskog. Zato sam veoma zahvalan svojoj sudbini.

Vaša djeca su takođe muzičari. Koliko je Vaš uticaj bio presudan da se oni bave umjetnošću? Kako gledate na njihove talente i senzibilitete – da li su slični ili različiti?

- Oni su u svari veoma različiti. Imaju različite senzibilitete, ali su u isto vrijeme veoma harmonični među sobom. Sa kćerkom Lili sviram već sedam godina, a neka djela smo snimili i za izdavačke kuće. Takođe, sviram i sa najstarijim sinom Sašom. Moj sedmogodišnji sin svira klavir, dok će trogodišnji vjerovatno svirati isto klavir. To je ostvarenje mog sna – sviram sa svojom djecom. Zbog toga sam veoma srećan.

Da li je taj san nastao i prije nego što su Vaša djeca počela da se bave muzikom?

- Da. Oduvijek sam se nadao da će moja djeca postati muzičari. Ali to nije bilo najvažnije za mene. Mnogo značajnije mi je bilo da nauče da cijene dobru muziku. Za djecu je, inače, veoma važno da sviraju, čak i ako ne postanu vrhunski muzičari.

Vaša sestra je pijanistkinja. Da li još uvijek svirate s njom?

- Ne više. Ali,, ranije smo svirali zajedno, nastupali na mnogim koncertima. Ona je deset godina starija od mene, živi u Izraelu i nije joj više lako da putuje.

Violončelo je zbog veličine nepraktičan instrument za putovanja. Da li ste imali nekada problema prilikom smještanja instrumenta, recimo, u avion?

- Naravno, to je konstantni problem. Uvijek kupujem još jednu kartu za sjedište pored mene, to jest za violončelo. Ali i tada često nastanu problemi. Posebno je komplikovano proći svu kontrolu i obezbjeđenja.

Rostropovičev đak u svjetskim dvoranama

Miša Majski je rođen u Letoniji i nakon pobjede na međunarodnom takmičenju „Čajkovski“, jedan od članova žirija, čuveni Mstislav Rostropovič pozvao ga je u svoju klasu. Nakon emigriranja i odlaska u Izrael, bez stečene diplome moskovskog konzervatorijuma „Čajkovski“ Majski gradi internacionalnu karijeru. Nastup u njujorškom Karnegi holu stvorio mu je prolaz ka svim svjetskim dvoranama, a posebnu zahvalnost, kako kaže, u tom periodu duguje drugom velikom učitelju, violončelisti Gregoru Pjatigorskom. Miša Majski je vremenom postao ekskluzivni umjetnik diskografske kuće Dojče Gramofon, s kojom je u prethodnih 25 godina ostvario više od 30 snimaka s orkestrima, kao što su Bečka filharmonija, Berlinska filharmonija, Londonski simfonijski orkestar, Izraelski filharmonijski orkestar i drugi, a za pomenute snimke osvajao je više puta prestižne nagrade.

Individualizam kao najvažniji kvalitet

Vaš stajling ne podliježe klasičnom dres kodu. Na koji način razmišljate o garderobi koju ćete nositi na određenom koncertu?

- Ljudi pogrešno misle da pokušavam sebe da predstavim prepoznatljivim, s upečatljivim modnim detaljima. U stvarnosti, međutim, riječ je o veoma praktičnom razlogu. Ja sam od onih muzičara koji na koncertima troše mnogo energije, mnogo se znojim tokom nastupa. S garderobom u kojoj sviram osjećam se mnogo udobnije nego recimo u smokingu ili sličnom kostimu.

Dakle, ne podliježete modnoj uniformnosti?

- Vjerujem da ako ste u vojsci, radite u bolnici ili ste pak orkestarski muzičar, logično je da budete u nekoj vrsti uniforme. U takvoj situaciji pojedinac je dio kolektiva, a u kolektivu biti izrazit individualac smatra se negativnim. Ali ako ste koncertni muzičar, ako svirate kao solista, mislim da je baš individualizam najvažniji kvalitet.

<http://www.pobjeda.me/2012/07/24/susreti-misa-majski-violoncelista-kreativnost-ne-poznaje-granice/>